

Til alle
barnehager i
Sarpsborg

Tilsyn etter barnehageloven

Lov om barnehager § 16 Tilsyn:

«Kommunen fører tilsyn med virksomheter etter denne lov.

Kommunen kan gi pålegg om retting av uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningsspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Kommunens stengingsvedtak skal sendes fylkesmannen til orientering.

I stedet for eller i tillegg til stenging av virksomheten, kan kommunen bruke økonomiske reaksjoner overfor ikke- kommunale barnehager dersom krav etter § 14a, eller forskrift i medhold av samme bestemmelse, ikke er overholdt.

Vedtak om retting og stenging og vedtak om anvendelse av økonomiske reaksjonsmidler kan påklages til fylkesmannen».

Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager ligger til grunn for barnehagemyndighetens utøvelse av myndighet. Kommunen er lokal barnehagemyndighet og skal påse at barnehagene drives i samsvar med regelverket. Tilsyn er kontroll av om barnehagene oppfyller eierplikter i barnehageloven med forskrifter. Tilsyn er utøvelse av offentlig myndighet og innebærer å undersøke praksis og eventuelt pålegge endring av lovstridig praksis.

Målet for tilsyn er at barnehagene etablerer en praksis i samsvar med lovverket og skal sikre barnehager med høy kvalitet.

Barnehagemyndigheten har tre virkemidler til disposisjon i sitt arbeid: veiledning, tilsyn og godkjenning. Risikovurdering skal ligge til grunn for barnehagemyndighetens valg av virkemiddel. Barnehagemyndigheten må ha kunnskap om regelverket og barnehagene i kommunen når det skal vurderes risiko for brudd på regelverket. Barnehagemyndigheten må også ha en oversikt over barnehageeiers plikter etter barnehageloven.

Tema for tilsyn vil være barnehageeiers lovpålagte oppgaver i hht Lov om barnehage med forskrifter. På bakgrunn av en risikovurdering av alle lovpålagte oppgaver blir det klart hvilke områder innenfor lovverket barnehagemyndigheten skal utøve veiledning, og hvilke områder innenfor lovverket det skal gjennomføres tilsyn. På bakgrunn av informasjon om regelverksetterlevelse i den enkelte barnehage, velges hvilke barnehager det skal gjennomføres tilsyn i.

Risikovurdering er en løpende vurdering av sannsynligheten for og konsekvensen av brudd på barnehageeiers plikter i barnehageloven med forskrifter, se «Kommunens rolle som barnehagemyndighet» – Risikodiagram s. 26. Risikodiagrammet vil jevnlig revideres på bakgrunn av informasjon barnehagemyndigheten har om regelverksetterlevelse i den enkelte barnehage og samlet for alle barnehagene.

Barnehagemyndigheten i Sarpsborg utfører ulike typer tilsyn:

- Nettbasert tilsyn (barnehetilsyn.no) – Et tilsyn som utføres årlig. Det er et elektronisk spørreskjema som sjekker barnehagens opplysninger opp mot barnehagelovens krav med forskrifter. En nettbasert «selvangivelse» som veileder barnehagen fra start til slutt. Eventuelle avvik/merknader om forhold som avviker fra barnehageloven må rettes opp og blir automatisk rapportert tilbake til barnehagen med en tidsfrist. Barnehagemyndigheten administrerer systemet. Ingen barnehager kan unnlate å svare. Det genereres en rapport som skal signeres av eier, ansattes representant og foreldrerepresentant i samarbeidsutvalget (SU).
- Stedlige tilsyn – Ved stedlige tilsyn skal barnehageeier/styrer varsles i god tid på forhånd. Det settes av god tid til samtale/intervju med eier, styrer i barnehagen, pedagogisk leder, fagarbeider/assistent og foreldrerepresentant fra barnehagens samarbeidsutvalg slik at informasjon og veiledning blir ivaretatt på best mulig måte. Det settes også av god tid til observasjon av barnehagen, både ute og inne. Tilsynet avsluttes med tilsynsrapport, eventuelt med vedtak om pålegg om retting av lovbrudd/uforsvarlige forhold.
- Skriftlige tilsyn – Ved skriftlige tilsyn skal barnehageeier/styrer svare skriftlig på spørsmål eller fremskaffe informasjon/dokumentasjon barnehagemyndigheten etterspør, innen en gitt frist. Tilsynet avsluttes med tilsynsrapport, eventuelt med vedtak om pålegg om retting av lovbrudd/uforsvarlige forhold.
- Hendelsesbaserte tilsyn - Ved hendelsesbaserte tilsyn varsles ikke barnehageeier/styrer på forhånd. Hendelsesbaserte tilsyn kan være nødvendig å foreta for eksempel på bakgrunn av bekymringsmeldinger eller klager som er gitt barnehagemyndigheten. Dette kan skje ved at foreldre, ansatte, andre instanser m.m. henvender seg til barnehagemyndigheten med en bekymring eller en klage på barnehagedriften. Barnehagemyndigheten i Sarpsborg har rutiner for hvordan slike henvendelser/klager håndteres. Tilsynet avsluttes med tilsynsrapport, eventuelt med vedtak om pålegg om retting av lovbrudd/uforsvarlige forhold.

Kilder til informasjon om regelverksetterlevelse:

- Stortingsmeldinger, rettslige dokumenter, lovforarbeid og veiledere
- Nasjonale satsninger
- Forskningsresultat
- Årsmelding (BASIL)
- Nettbasert tilsyn (barnehagetilsyn.no)
- Barnehagens vedtekter
- Informasjon innhentet fra barnehagene
- Brukerundersøkelser
- Melding fra foreldre/foresatte
- Klagesaker
- Erfaringer fra tidligere tilsyn
- Informasjon og kontakt med foreldre og ansatte
- Møtepunkter, ledermøter, fagarena

Det er rådgivere ved barnehagemyndigheten i Sarpsborg som jobber med tilsyn i barnehagene. Hvis du ønsker å snakke med oss eller lur på noe som har med tilsyn i barnehagene å gjøre, ta kontakt på mail barnehage@sarpsborg.com eller på telefon 69 10 80 00.

Nyttige dokumenter:

Nasjonalt:	Lokalt:
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Barnehageloven med forskrifter ❖ Forvaltningsloven ❖ Tilsyn med barnehager – En veileder fra Kunnskapsdepartementet. ❖ Tilsyn til besvær? En undersøkelse av kommunene som barnehagemyndighet, herunder kommunenes tilsyn med barnehager. <p>www.udir.no/barnehage</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Årlig plan for barnehagetilsyn ❖ Kommunens rolle som barnehagemyndighet ❖ Tiltaksplan kommunale og private barnehager i Sarpsborg kommune 2019 - 2021. ❖ Pedagogisk tilsyn i barnehager – 2019 <p>www.sarpsborg.com/barnehage</p>